

විද්‍යාඥයෝ ගැඹුරු දියේ ගලායන සැතපුම් ගනන් දිග තෙල් ප්‍රවාහයන් හඳුනාගනිති

Scientists detect miles-long streaks of submerged oil

ඇන්ඩ්‍රී ඩිමොන් විසින්
2010 මැයි 17

මෙක්සිකෝ බොක්කෙහි යොදවා තිබෙන පර්යේෂණ නෞකාවක් විසින් කඩා වැටුණු බ්‍රිටිෂ් පෙට්‍රෝලියම් (බීපී) මුහුදු තෙල් අටල්ලෙන් ගලායන තෙල් තට්ටු හතරක් 15 වන දින සොයා ගත්තේය. ආන්ඩුව වාර්තා කරනලද ප්‍රමාණයට බෙහෙවින් වැඩි තෙල් ප්‍රමාණයක් මේ තුලින් කාන්දු වන බවට කලින් කල ප්‍රකාශ එමගින් තහවුරු විය. ඝන සැතපුම් 1.7 ක පරිමාණයකින් යුත් ලොකුම තෙල් තට්ටුව මෙක්සිකෝ මුහුදු බොක්කේ සැතපුම් 30 නිරිත දිග දිසාවට ඇදීගොස් තිබෙන බව වාර්තා විය.

නිෂ්ප්‍රභා කෙරිනි. දිනකට කාන්දුවන තෙල් ප්‍රමාණය බැරල් 5,000 ක් පමණක් යයි ප්‍රකාශ කල නිලධාරීන් පදනම් වූයේ දිය මතුපිට ගන්නා ලද ඡායාරූප පරීක්ෂා කිරීමෙන් එලඹී මේ උපකල්පනය මතය.

ගැඹුරු දියට එකතුවන තෙල් ප්‍රමාණය වාර්තා කලාට වඩා 14 ගුණයකින් අයහපත් යයි විද්‍යාඥයන් ගනනාවක් විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ පසුගිය 16 දින රාත්‍රියේ විකාශනය කල ජාතික ජනතා ගුවන් විදුලි වාර්තාවක සඳහන් විය. ඉතිහාසයේ නරකම තෙල් කාන්දුව බවට පත්කරමින් දිනකට නිකුත්වන තෙල් ප්‍රමාණය බැරල් 70,000 ක් යයි එහි සඳහන්වේ.

“ආන්ඩුව ඕනෑකමින්ම ජනතාව නොමඟ යවන්නේ ද නොඑසේ නම් අවබෝධයකින් තොරව

සහන සේවකයෝ තෙල්වල බලපෑමට හසුවූ කුරුල්ලන් සොයමින් මිසිසිපි ඩෙල්ටාවේ පිහිටි දූපතක් පිරික්සීමට සූදානම්වෙමින්

යටට මුදාහැරෙන ඛනිජ තෙල් සාගර දියවැල් සමඟ බොහෝ දුරක් ඇදී යාමේ අනතුර පිලිබඳව විද්‍යාඥයන් හා නාවික කපිතාන්වරු කල අවධාරනය මේ සොයාගැනීම් වලින් තහවුරු කෙරේ. ඛනිජ තෙල් වැඩි ප්‍රමාණයක් දිය මතුපිටට පැමිණ ඇති බවටත් දිය යට ඇත්තේ සුලු ප්‍රමාණයක් පමණක් බවටත් එක්සත් ජනපද ආන්ඩුව හා බීපී විසින් කරන ලද ප්‍රකාශ මෙයින්

කටයුතු කරන්නේදැයි නොදනිමි” යනුවෙන් ඇලස්කා විශ්ව විද්‍යාලයේ හිටපු මුහුදු සංරක්ෂණය පිලිබඳ මහාචාර්ය රිචඩ් ස්ටයින්ර් කියා සිටියේය. “එහෙත් මා සැක කරන්නේ සිදුව ඇත්තේ පලමුවැන්න බවයි. මධ්‍යම ආන්ඩුව දැක්වූ අප්‍රමාණවත් ප්‍රතිචාරය වසං කිරීමට ඔවුහු යත්න දරති. එය බීපී සමාගම සිය නොසැලකිල්ල වසං කිරීමට යත්න දැරීමට සෑම අතින්ම සමානය.”

පරිසර ආරක්ෂක ඒජන්සියේ අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් පසුව තෙල් මතුපිටට පැමිණීම වැළැක්වීම සඳහා දිය යට විසුරුවා හරින රසායනික යොදාගැනීම තමන් යලි අරඹන බව 15 දින බිපී සමාගම කියා සිටියේය. එම රසායනික ද අමුතෙල් මෙන්ම විෂ සහිත විය හැකි අතර, තෙල් වැඩි ප්‍රමාණය දිය යට සඟවා තැබීම තුළින් කාන්දුව පිලිබඳ ජනතාවගේ සවිඥානකත්වය මොට කිරීම බිපී වැඩ සටහනේ ප්‍රබල අරමුණකි.

විසුරුවාහරින රසායනික පාවිච්චියෙන් දිය යටට බැස ඇති හෝ සියල්ලටත් වඩා මතුපිටට නොආ දැවැන්ත තෙල් දහරාව එසේ තිබියදීත්, මුහුද යට තිබෙන තෙල් තට්ටු අධ්‍යයනය කිරීමට දක්වා ඇත්තේ විශ්මය ජනක ලෙස මඳ උනන්දුවකි. තෙල් තට්ටුව සොයාගත් ආර්ථි පෙලිකන් නොකාව, තෙල් කාන්දුව සිදුවූ ස්ථානයට ලොවු පලමු නැව ය. එහෙත් එය ද ගමන් ඇරඹුවේ කාන්දුව පටන්ගෙන සති දෙකකට පසුව මැයි 03 දිනය. "එම දෙසතිය තුළ පෙර නොවූ විරූ වැදගත් දත්ත සමුදායක් මුලුමනින්ම අහිමි විය." ස්ටීවන් එසේ පැවසීය.

විශ්ව විද්‍යාල ගනනාවකට අයත් විද්‍යාඥයින් 16 දෙනෙක් දක්වා සේවයේ යෙදී සිටින පෙලිකන් නැව, මෙම තෙල් කාන්දුව පිලිබඳ පර්යේෂණ කටයුතු වලට යෙදවූයේ ගැඹුරු දියේ හිරිගල් පිලිබඳ අධ්‍යයනයක යෙදීමට සුදානම්ව සිටියදී ය. විද්‍යාත්මක පර්යේෂණවල යෙදෙන තවත් නැවක් මැතදී එම ස්ථානයට පිටත්කර හැරීමෙන් පසුව දැන් නැව දෙකක් එම කටයුතුවල නිරතව සිටියි.

"පෙලිකන් නොකාව එම තෙල් කාන්දුව අහම්බෙන් මෙන් සොයාගත් අතර, තවත් තෙල් තට්ටු ගනනාවක් ඇතැයි මම සැක කරමි. ජලයේ ගැඹුර වෙනස්වන තලයන් අනුව, තෙල් තට්ටු එක් එක් පැතිවලට විහිද යා හැකිය. ඔවුන් මෙතෙක් අධ්‍යයනය කර ඇත්තේ මානයන් එකක් හෝ දෙකකි. අති විශාල බලපෑම් ඇතිකල හැකි ක්ෂේත්‍ර වලට මුලුමනින්ම පාහේ තවමත් අතගසා නැත." ස්ටීවන් පැවසීය.

දිය යට තෙල් හඳුනා ගැනීම සඳහා වැඩිපුර බෝට්ටු යොදවන ලෙස එන්ඕඒඒ සංවිධානයට, වෙරල ආරක්ෂක ආයතනයට හා අනෙකුත් නිලධාරීන්ට තමා දැනුම් දීම් කර ඇති නමුත් ඊට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට ඔවුන් අසමත්ව ඇතැයි ඔහු වැඩි දුරටත් පැවසීය. "බිපී සමාගම තුළ මෙන්ම මධ්‍යම ආන්ඩුව තුළ ද මේ සම්බන්ධයෙන් සුදානම්ක නොතිබුණි. සරලව කිවහොත් වියහැකිදේ පිලිබඳව කටයුතු කිරීමේ සැලසුමක් නොතිබුණි."

තෙල් තට්ටු තිබුණු බවටත් එවන් තවත් තෙල් තට්ටු තිබීමේ හැකියාව ගැනත් මෙක්සිකානු බොක්ක කලාපයේ ධීවර හා කුලී බෝට්ටු කපිතාන්වරු මත පල කලහ. සාගර ජලය මතුපිට සිට ගැඹුරු දියට තෙල් තට්ටු කිඳබස්සවන විසිරුවා හැරීමේ ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් එවැනිම සංසිද්ධියක් හටගනු ඇතැයි තමා

සිතූ බව ලුවීසියානාවේ වෙනිස්හි කුලී බෝට්ටු කපිතාන්වරයෙකු වන ක්‍රිස් හෙන්ඩර්සන් 12 දින සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී ප්‍රකාශ කලේය. "සාගරයේ මතුපිටට වඩා ගැඹුරු ජලයේ දියවැල් බෙහෙවින් සැඩ වන අතර තවමත් යටවී පවතින තෙල් තට්ටු දියවැල් ආකාරයට ගමන් කරයි. මෙසේ ඇදී යන තෙල් උනුසුම් ජලය හා ගැටුණු විගස ඕනෑම තැනකින් මතුපිටට පැමිණෙන අතර එය මින්සුන් විශ්මයට පත්කරන සිදුවීමක් වනු ඇත."

තෙල් හා ශීතල ජලයේ සම්මිශ්‍රනයක් සහිත අර්ධ වශයෙන් පාවී යන තෙල් තට්ටු, ජලජ ජීවීන් සමඟ කෙලින්ම ගැටුණ කල එය ඔවුන්ට විෂ වනු ඇත. ස්වායු බැක්ටීරියා විසින් ජීර්ණය කරගත හැකි මතුපිට ආසන්නයට පැමිණෙන තෙල් තට්ටු අවට ජලයේ අමලකර වායුව හිස් කර, ඒවා සමග ස්පර්ශ වන මුහුදු ප්‍රාතීන්ගේ හුස්ම හිරකරන විශාල මල කලාප නිර්මාණය කරනු ඇතැයි විද්‍යාඥයෝ බිය පලකරති.

මෙම තොරතුරු අනාවරනය වන අතරතුර පවා, බිපී, එක්සත් ජනපද ආන්ඩුව හා මාධ්‍ය තවදුරටත්, තෙල් කාන්දුවේ බැරෑරුම්කම යටපත් කිරීමේ උත්සාහයක නිරතව සිටියි. සිද්ධිය පිලිබඳව වැඩෙන මහජන කෝපය සංසිදුවීමට වෙර දරන, නොකඩවා පලකෙරෙන කතුවැකි, ප්‍රවාහිති වෘත්තාන්ත මාලාවක්ම පලවී තිබේ. "මෙක්සිකෝ බොක්කේ තෙල් කාන්දුව අයහපත්ය, ඒ කොතෙක් දුරට ද? යන හිසෙන් යුත් නිව් යෝර්ක් ටයිම්ස් පත්‍රයේ මැයි 03 දින විශ්ලේෂනය වඩාත්ම අභ්‍යන්තරය. මෑතම ප්‍රයත්නය දැරුණේ වොෂින්ටන් පෝස්ට් පත්‍රයේ පලවූ ලිපියකිනි. එමඟින් තෙල් කාන්දුව ස්වභාවධර්මය සමඟ අනුවර්තනය වනු ඇතැයි පෙන්වීමට වැයම් කෙරෙයි.

මෙක්සිකෝ බොක්කට "ස්වාභාවිකව" කාන්දුවන සැලකිය යුතු තෙල් ප්‍රමාණය ගැන සඳහන් කිරීමෙන් අනතුරුව ලිපිය නිමා කරන්නේ, තෙල් කාන්දුවේ වාසිදායක් පැත්තක් ගැන කරන අරුම පුදුම සඳහනකිනි. ගිලුණු අටල්ල මත කොරල් වැඩෙනු ඇත. දැන් අඩයටිකුරු ලෙස පෙරලී ඇති නොවැසූ තෙල් ලීදට සැතපුමකට නුදුරින් ඇත්තේ ගැඹුරු ජල අටල්ලේ බඳය. දැන් එය ගැඹුරු ජලයේ තවත් උද්‍යානයක් බවට පත්වීමට නියමිත පරයකි."

මෙය ඇසූ ස්ටීවන් උස් හඬින් පැවසුවේ "මීට පෙර මා කවර කලෙකවත් අසා නැති විකෘති තර්ක ශාස්ත්‍රයක් මේ තුළ ඇතැයි" යනුවෙනි. ස්වාභාවික කාන්දුවීම් මෙන්ම දැනුවත්ව සිදු කෙරෙන නිධන්ගත දූෂණයෙන් ද වසරක් පාසා මුහුදු බොක්කට තෙල් ගැලුම් දශ ලක්ෂ ගනනක් මුදා හැරෙන නමුත් ඒවා කුඩා ප්‍රමාණයන් වශයෙන් පැවතීමේ හේතුව නිසා අවි රක්ෂිත හා බැක්ටීරියා මඟින් සාපේක්ෂව වේගයෙන් බිඳ විසුරුවා හරියි. දැන් මෙක්සිකෝ මුහුදු බොක්ක තුළින් ගලා යන තෙල් ප්‍රමාණය සලකන කල ඒ සමඟ ස්පර්ෂ වන සෑම දෙයක්ම විනාශ කරනු ඇත. "එයට

දැන් පිලියමක් නැත. දශ ලක්ෂ සංඛ්‍යාත ඓතිහාසික වස්තූන් දැනටමත් විනාශවී හමාරය” යනුවෙන් ඔහු තවදුරටත් පැවසීය. මේ අතර විදින බටයේ කාන්දුවන එක් කොටසකට උරාගන්නා නලයක් සවිකිරීමට බීපී සමත් විය. නලය හරහා පුනීලයකින් මෙන් තෙල් හා මීතේන් දියමත සුදානම්කර ඇති තෙල් නැවකට යැවීමට සමාගම යත්න දරනු ඇත. එසේ වුවත් බීපී සමාගම කලින් ගත් උත්සාහයට අත්වූ ඉරනම ම මෙම පර්යේෂණයට ද අත්වීමට ඉඩ තිබේ. කාන්දුව තුලින් ගලාඑන මීතේන් හා තෙල්, ජලය සමඟ මිශ්‍ර වීමේදී පයිප්පය අවහිර කරමින් මිශ්‍රනය මිදී කැටි ගැසෙනු ඇත. පසුගිය සතියේ එක් කාන්දුවකට පහත් කරන ලද “වලකාලීමේ සිරස් ගෝලයට” අත්වූයේ ඒ ඉරනමයි.

දේවල් ඉතා හොඳින් සිදුවන විට පවා, නලයකින් කල හැක්කේ කාන්දුව වලකාලීම පමණි. මේ ප්‍රයත්නය ද අසාර්ථක වුවහොත් “ටොප් හැට්” නමින් හඳුන්වන තවත් උපක්‍රමයක් බීපී සමාගමට ඉතිරිව

ඇත. එමඟින් කාන්දුවකට තවත් පහත් කිරීමක් අත්හදා බලනු ඇත. ඉන් පසුව ඇත්තේ ගොල්ෆ් බෝල හා වෙනත් සුන්බුන් පයිප්පය තුලට විදීම ඇතුලුව යටත් පිරිසෙයින් එකඟා සමානව බලාපොරොත්තු රැඳවිය නොහැකි එහෙත් උත්සාහ කලහැකි පියවර දෙකකි.

මුලුමනින්ම පරීක්ෂණයට භාජනය නොකල හා කඩි මුඩියේ හදාගත් මේ පියවර පවතින්නේ හුදෙක් සෝබනය සඳහා පමණි. සෑම සතියක් පාසාම “තවත් සතියක් ඇතුලත” තෙල් කාන්දුව පාලනය කල හැකි වෙතැයි කියමින් කල් මැරීමට බීපී සමාගමට ඉඩ ලැබෙන සේ මෙම වාතාවරනය සැකසී තිබේ. යටත් සිදුවන කාන්දුව අවහිර කිරීමට, අමතර ලිං කැනීම වැනි සැබෑ විසඳුමක් සඳහා බොහෝ විට මාස ගනනාවක් ගතවනු ඇත. එක්සත් ජනපදයේ මීට පෙර සිදුව තිබෙන නරකම ව්‍යසනය වූ එක්සත් වැල්ඩේස් නැව මුහුදුබත් වීම ඒ කාලය වන විට ගනන් නොගත හැකි සිදුවීමක් බවට පත්වනු ඇත.